

Els calongins
Ricard Viladesau
i Enric Vilà

l'alenada clàssica. «L'esperit d'aquesta part de Catalunya —diu Gaziel— és exuberant i alegre, i contrasta amb la severitat eixuta del de terres endins». Aquest autor relacionava la Catalunya romànica i gòtica amb la música coral i cantada, religiosa i cristiana, de Pedrell, de Nicolau i de Lluís Millet. I la Catalunya del litoral, amb el clàssic i el barroc, música inquieta i canviant, lliure, profana i pagana, la música dels Albéniz, Granados, Vives, Manén, Garreta, etc. I és evident que, salvant totes les distàncies, la sardana, podem vincular-la molt més a aquest segon tipus de música, «empordanesa i grassa», tal com deia el pianista Marià Vinyas (4), música mediterrània, lluminosa i riallera, de gran cromatiste, que tendeix, amb una certa facilitat, a l'abarrocamment.

Han estat tants i tants els compositors que han glossat la Costa Brava, els seus pobles, viles i ciutats; les esglésies, monestirs i ermites; els seus golfes, platges i illes; els rius i les muntanyes; les roques i coves; la lluminositat de les aigües; la presència dels pins a frec de les ones; la remor de la mar; les eixides i postes de sol; les gavines; les barques i les veles; els mariners, etc. etc. La confecció d'una antologia de sardanes dedicades a la Costa Brava ens exigiria un espai del qual dissortadament no disposem, suposo.

Sí que podem esmentar alguns dels més il·lustres, dels més coneguts i divulgats compositors nostres que han dedicat diverses obres a la temàtica fascinant de la Costa Brava: el lloretenc Domènec Moner; el popularíssim Francesc Mas i Ros, fill de Caldes de Malavella; els guixolencs Juli Garreta, Josep Maria Vilà i Gandol i Lluís Lloansí; el palamosí Josep Casanovas «Peixero»; els calongins Ricard Viladesau i Enric Vilà i Armengol; Frederic Sirés, tan intensament vinculat a Palafrugell, però nascut a Begur, si la memòria no em falla; el torroellenc Vicenç Bou i l'escalenc Josep Vicens «Xaxu»; l'escalenc de cor Lluís Albert, etc. etc.

Cal esmentar, però, una llarga sèrie d'excepcions. Un vilanoví Eduard Toldrà, dedicà una bellíssima sardana a Tamariu. I el mateix va fer, en datà molt recent, l'inoblidable mestre Conrad Saló, fill de Granollers i bisbalenc d'adopció. Una de les més atractives sardanes que porten el nom de S'Agaró la compongué un sabadellenc: Agustí Borgunyó. I aquest mateix compositor fou l'autor de la

(4) Marià Vinyas. «Juli Garreta». Sant Feliu de Guíxols, 1955.